10/06/2019

Εορτασμός των 192 χρόνων από τη νικηφόρα Μάχη του Μεγάλου Σπηλαίου κατά του Ιμπραήμ

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

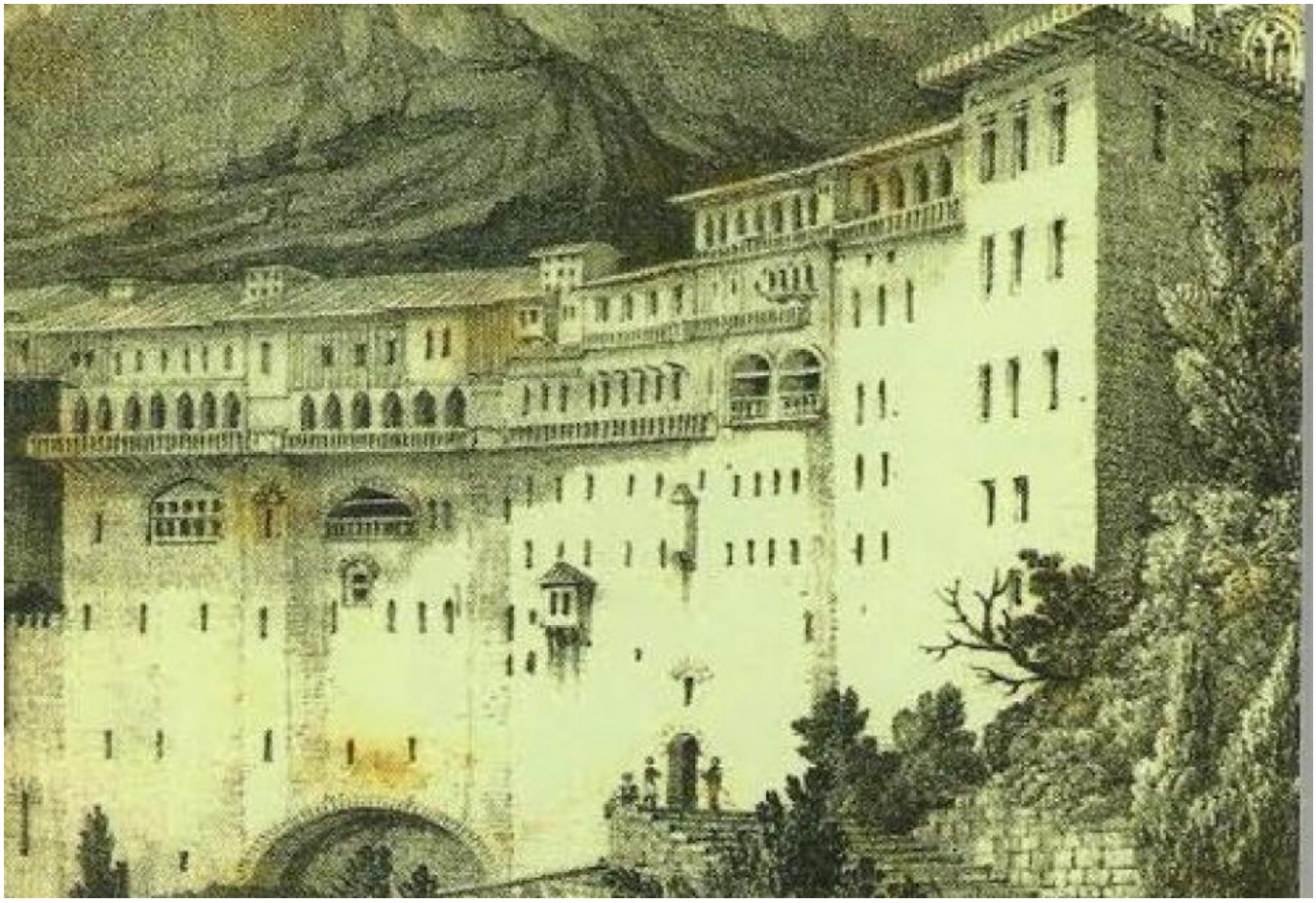

Η Παγκαλαβρυτινή Ένωση, σε συνεργασία με τον Πανοσιολογιότατο Ηγούμενο π. Ιερώνυμο Κάρμα και την Μοναστική Κοινότητα της Ιστορικής Ιεράς Μονής του Μεγάλου Σπηλαίου, υπό την αιγίδα και τη στήριξη του δήμου Καλαβρύτων, εορτάζει και τιμά το Σάββατο, 22 Ιουνίου, την επέτειο της Μάχης του Μεγάλου Σπηλαίου κατά του Ιμπραήμ Πασά και της στρατιάς του, η οποία διεξήχθη την 24η Ιουνίου 1827 και υπήρξε νικηφόρα για τους Έλληνες, αναπτερώνοντας το ηθικό των Αγωνιστών απέναντι στον μέχρι τότε ανίκητο Ιμπραήμ και ήταν καθοριστική για την ολοκλήρωση του αγώνα της Παλιγγενεσίας και την απελευθέρωση του Γένους από την τετρακοσιόχρονη δουλεία.

Το πρόγραμμα των επετειακών εκδηλώσεων έχει ως εξής:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου (6μ.μ. – 7μ.μ.): Η Ακολουθία τού Εσπερινού των Αρματωμένων στο Καθολικό της Ιεράς Μονής με παρόντες αρματωμένους φουστανελοφόρους, δίνοντας την εικόνα της ευλογίας των αρμάτων των Αγωνιστών που έγινε παραμονή της Ιστορικής Μάχης του μεγάλου Σπηλαίου το 1827

ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

Μέρος πρώτο

9π.μ. – 9.15π.μ.: Γενική προσέλευση επισήμων και κόσμου

10.15π.μ.: Ολοκλήρωση της Θείας Λειτουργίας προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Αμβροσίου στο Καθολικό της Ιεράς Μονής, στον ιστορικό Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου

10.20π.μ.: Παρουσίαση του ομιλητή από τον Πρόεδρο Παγκαλαβρυτινής Ενώσεως κ. Δημήτριο Βαρβιτσιώτη

10.25π.μ.: Εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας από τον παλαίμαχο δημοσιογράφο κ. Ιωάννη Αγαπητό με θέμα «Οι λεβέντες των καλαβρυτινών βουνών»

10.45π.μ.: Χαιρετισμός Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Αμβροσίου και εκπροσώπων Αρχών

10.50π.μ.: Προσφορά φιλεμάτων στον χώρο υποδοχής της Ιεράς Μονής με την ευγενή χορηγία του Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής, Αρχιμανδρίτου Ιερωνύμου και της Μοναστικής Κοινότητας

Μέρος δεύτερο

11.15π.μ.: Προσέλευση επισήμων στον προαύλιο χώρο της Ιεράς Μονής όπου και θα ακολουθήσει η αναπαράσταση

11.25π.μ.: Βράβευση απογόνων Αγωνιστών του 1821 – Απονομή βραβείων

Μαθητικού Διαγωνισμού Ζωγραφικής 2019

11.40π.μ.: Αναπαράσταση της προετοιμασίας και της μάχης του Μεγάλου Σπηλαίου κατά του Ιμπραήμ, από τη Διασυλλογική Ομάδα Θεάτρου της Παγκαλαβρυτινής Ενώσεως

12.20μ.μ.: Τιμητική διέλευση οργανωμένων τμημάτων αρματωμένων φουστανελοφόρων και ιππικού από τους συμμετέχοντες συλλόγους

12.35μ.μ.: Τιμητική απόδοση χορευτικών τμημάτων από χορευτικές ομάδες Καλαβρυτινών και άλλων συλλόγων

1μ.μ.: Παράθεση κοινού γεύματος στο «Grand Sallet»

Μέρος τρίτο

7μ.μ.: Η παρέλαση των αρματωμένων (θα ξεκινήσει από τον ιστορικό σταθμό τού Οδοντωτού και θα καταλήξει στην κεντρική πλατεία των Καλαβρύτων)

8μ.μ.: Παρουσίαση χορευτικών συγκροτημάτων και η βραδιά θα ολοκληρωθεί με τραγούδια και χορούς από τους Ομίλους Αρματωμένων και τα χορευτικά συγκροτήματα

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

Από τις αρχές του 1827 βρισκόταν σε εξέλιξη μια εκστρατεία του Ιμπραήμ σε όλη την έκταση της βορειοδυτικής Πελοποννήσου, με στόχο τη δήλωση υποταγής των κατοίκων (προσκύνημα). Ο Αιγύπτιος στρατάρχης είχε αυτή τη φορά υιοθετήσει μια πιο ήπια τακτική σε σχέση με τις προηγούμενες επιχειρήσεις του, κατά τις οποίες κατέφευγε σε εκτεταμένες σφαγές, λεηλασίες, εμπρησμούς, αιχμαλωσίες και καταστροφή των υποδομών, προκειμένου να εξασφαλίσει την εξαφάνιση κάθε επαναστατικής εστίας. Οι δηλώσεις υποταγής του πληθυσμού (προσκυνόχαρτα) στέλνονταν στην Κωνσταντινούπολη ώστε να παρουσιαστούν από τον Σουλτάνο στις Μεγάλες Δυνάμεις (που προετοίμαζαν συμφωνία για τον τερματισμό της αιματοχυσίας και την επιβολή της ανεξαρτησίας της Ελλάδας) ως απόδειξη πως η ελληνική επανάσταση είχε κατανικηθεί και ουδέν ζήτημα πλέον προς επίλυση υπήρχε. Έως τα μέσα του έτους όλο και περισσότερες επαρχίες είχαν δεχθεί να υποταχθούν, προκειμένου να αποφύγουν τη σφαγή, ενώ ο μόνος οπλαρχηγός που είχε καταφέρει να αντιστέκεται ακόμη στο σχέδιο του Ιμπραήμ ήταν ο

Κολοκοτρώνης. Χωρίς την επίσημη στήριξη της ελληνικής διοίκησης, ο «Γέρος του Μοριά» είχε πετύχει να αναπτύξει ένα ευρύ αντιστασιακό δίκτυο και με ένα συνδυασμό απειλών («φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους»), νουθεσιών, παροτρύνσεων και καταφυγής στο πατριωτικό φιλότιμο των πληθυσμών, διατηρούσε ενεργή την επαναστατική δραστηριότητα.

Στις 17 Ιουνίου 1827 ο Ιμπραήμ έφτασε στην περιοχή των Καλαβρύτων με 13.000 στρατό μαζί με το Νενέκο επικεφαλής 2.000 «προσκυνημένων» και στρατοπέδευσε στη θέση «Σάλμαινα», κοντά στο χωριό Βυσωκά (Σκεπαστό). Σκοπός του ήταν η κατάληψη της Μονής του Μεγάλου Σπηλαίου, στην οποία είχαν βρει καταφύγιο πάρα πολλοί άμαχοι. Οι πατέρες της Μονής αντιλαμβανόμενοι τον κίνδυνο ζήτησαν βοήθεια από τον Κολοκοτρώνη που βρισκόταν στην Κορινθία. Μόλις πήρε το μήνυμα των εγκλείστων, ο Κολοκοτρώνης έσπευσε να διατάξει το Ν. Πετμεζά να κατευθυνθεί στη Μονή με 600 μαχητές, ενώ απέστειλε τον προσωπικό του υπασπιστή Φωτάκο να τον συνδράμει με ακόμη 100 άνδρες. Στις ανωτέρω δυνάμεις ενώθηκαν, επιπλέον, τα σώματα του Γενναίου, του Πλαπούτα, του Βασ. Πετμεζά και του Παναγή Νοταρά. Τους υπερασπιστές ενίσχυσαν ακόμη 100 μοναχοί με αρχηγό τον Γεράσιμο Τορολό, πρώην Ηγούμενο της Μονής, καθώς και οι άνδρες των Νικολάου Φραγκάκη και Ανδρέα Σαρδελιάνου με τον τελευταίο να φονεύεται κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης. Στις 19 Ιουνίου ο Αιγύπτιος αρχιστράτηγος απεύθυνε επιστολή προς την ηγεσία της Μονής, με την οποία, προσφέροντας σημαντικά ανταλλάγματα, ζητούσε την υποταγή των μοναχών, οι οποίοι όπως αναμενόταν αρνήθηκαν. Στις 21 Ιουνίου ο Ιμπραήμ αναγκάστηκε να στείλει και δεύτερη επιστολή προς το Μέγα Σπήλαιο, προσπαθώντας με απειλές να «συνετίσει» τους μοναχούς.

Η επιστολή είχε ως εξής:

«Ευγενέστατε ηγούμενε και επίλοιποι παπάδες και καλόγεροι Μεγάλου Σπηλαίου.

Σας σημειώνω ότι είμεθα φερμένοι με τον υψηλότατον Ιμβραήμ Πασάν αφέντη μας εις κάμπον Καλαβρύτων εδώ και τέσσαρες ημέρες προτηνότερα και έχομεν μεγάλας ορδινίας και ετοιμασίας δια την πολιορκίαν μοναστηρίου Μεγάλου Σπηλαίου. Και ως τάχυ προσμένομεν να μας έλθουν και τόπια και αι μπόμπες και αρκετά σύνεργα δια μήνες και έπειτα από μία ή και δύο ημέρας να ρίξωμεν τα ορδιά μας περί πολιορκίας του μοναστηρίου, εις αυτά τα μέρη δια τούτο σας φανερώνω ότι να λυπηθήτε το μοναστήρι σας να μην τύχη και χαλάση και ο,τι εις τον άλλον καιρόν δεν εχάλασε μην τύχη και χαλάση: και τώρα μάλιστα οι πλέον άγνωστοι (οι αμαθέστεροι) από λόγου σας ήρθαν και προσεκύνησαν τον αφέντη μας και εγλύτωσαν τα χωριά τους και τόσον λαό και την ζωήν τους και το πράγμα τους. Λοιπόν του λόγου σας είσθε γνωστικότεροι από εκείνους και θέλει

στοχασθήτε το κάθε πράγμα καλλίτερα. Παρά πάνω δεν σας γράφω, θέλει πληροφορηθήτε και από το γράμμα του φίλου μου του Φωτήλα, θέλει σας συμβουλεύση ο ίδιος. Ηγούμενε, θέλει στοχαστής ετούτο το κίνημα των Ρωμαίων δεν θέλει εύγει σε κεφάλι. Λοιπόν σαν φρόνιμος οπού είσαι στοχάσου βαθειά πως δεν ευρίσκεις καλό τέλος και θα είσαι νικημένος θέλεις εξεύρη ότι αυτό όπου σας γράφω, το γράφω με του υψηλοτάτου αφέντη μας τον ορισμόν και να με αποκριθήτε εις τα όσα σας γράφω.

Σάμη Εφέντης. Σεγνεζτίπ εφέντης, τη 21η Ιουνίου 1827»

Την επόμενη μέρα οι Μοναχοί, αφού συσκέφτηκαν, απάντησαν με επιστολή που έστειλαν τα εξής:

«Υψηλότατε αρχηγέ των Οθωμανικών αρμάτων, χαίρε.

Ελάβαμεν το γράμμα σου και είδομεν τα όσα γράφεις, ηξεύρομεν πως είσαι εις τον κάμπον των Καλαβρύτων πολλάς ημέρας και ότι έχεις όλα τα μέσα του πολέμου. Ημείς δια να προσκυνήσωμεν είναι αδύνατον, διότι είμεθα ορκισμένοι εις την πίστιν μας, ή να ελευθερωθώμεν ή να αποθάνωμεν πολεμούντες και κατά το αΐνι μας δεν γίνεται να χαλάση ο ιερός όρκος της πατρίδος μας. Σε συμβουλεύουμε όμως να υπάγης να πολεμήσης σε άλλα μέρη, διότι, αν έλθης εδώ να μας πολεμήσης και μας νικήσης, δεν είναι μεγάλον κακόν, διότι θα νικήσης παπάδες, αν όμως νικηθής, το οποίον ελπίζομεν άφευκτα, με την δύναμιν του Θεού, διότι έχομεν και θέσιν δυνατήν και θα είναι εντροπή σας και τότε οι Έλληνες θα εγκαρδιωθούν και θα σε κυνηγούν πανταχού. Ταύτα σε συμβουλεύομεν και ημείς, κάμε ως γνωστικός το συμφέρον σου, έχομεν και γράμματα από την βουλήν και από τον αρχιστράτηγον Θεόδωρον Κολοκοτρώνην, ότι εις πάσαν περίπτωσιν πολλήν βοήθειαν θα μας στείλη, παλληκάρια και τροφάς και ότι ή θα ελευθερωθώμεν τάχιστα ή θα αποθάνωμεν κατά τον ιερόν όρκον της Πατρίδος μας.

Δαμασκηνός ο Ηγούμενος και συν εμοί παπάδες και καλόγεροι τη 22α Ιουνίου 1827, Μέγα Σπήλαιον»

Μετά απ’ αυτή την αποφασιστική απάντηση των πατέρων της Μονής αυτό που περίμεναν όλοι έγινε. Στις 24 Ιουνίου ο Ιμπραήμ εξαπέλυσε σφοδρή επίθεση εναντίον του Μοναστηριού με μια ισχυρότατη δύναμη 6.000 ανδρών που την αποτελούσαν 4.000 Οθωμανοί υπό τον Δελή Αχμέτ της Πάτρας και 2.000 Έλληνες «προσκυνημένοι» υπό τον προδότη Νενέκο. Μετά από αρκετές ώρες μάχης και ενώ είχε πια πέσει η νύκτα, μη καταφέρνοντας να λυγίσουν την αντίσταση των Ελλήνων που μάχονταν με πάθος εντός και εκτός Μονής, οι Τουρκοαιγύπτιοι αναγκάσθηκαν να υποχωρήσουν και να κατευθυνθούν άπρακτοι στη βάση τους,

την Τριπολιτσά, αφήνοντας πίσω τους τουλάχιστον 300 νεκρούς.